

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та методики викладання іноземних мов

**Курсова робота з методики навчання
англійської мови на тему:
« Особливості формування англомовної читацької компетентності
в учнів основної школи »**

студентки групи СОа17-19
педагогічного факультету романо-германської та
української філології
освітньо-професійної програми іноземні мови та
літератури, методика навчання іноземних мов і
зарубіжної літератури (англійська і друга
західноєвропейська мова)
за спеціальністю 014 Середня освіта
Добринчук Тетяни Миколаївни

Члени комісії:

_____ Кузьменко Ю.В.
підпис

_____ Борецька Г.Е.
підпис

_____ Устименко О.М.
підпис

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук,
старший викладач,
Кузьменко Ю.В.

Національні шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	5
1.1 Визначення і зміст поняття «читацька компетентність»	5
1.2 Етапи формування англомовної читацької компетентності.....	9
Висновок до розділу 1	13
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 8-ГО КЛАСУ	14
2.1 Аналіз підручника з англійської мови "On Screen" 3 для 8 класу	14
2.2 Комплекс вправ для навчання читання учнів 8 класу	19
Висновки до розділу 2.....	24
ВИСНОВКИ	25
Резюме.....	27
Summary	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28

ВСТУП

Актуальність теми. Читання іноземною мовою як комунікативне вміння та засіб спілкування є найбільш об'ємним з усіх засобів спілкування іноземною мовою. Навчання читання має задовольняти потреби учнів у практичному застосуванні знань, отриманих на заняттях з іноземної мови, розвивати навички самостійної роботи в процесі вивчення іноземної мови за рахунок збільшення часу роботи з іншомовними матеріалами, а також диференціювати і підсилювати навчання інших видів мовленнєвої діяльності.

Читання англійською мовою спрямоване на збільшення словникового запасу та розвиток певних вмінь і компетенцій. Саме читання надає найбільші можливості для навчання та всебічного розвитку учнів засобами іноземних мов. Чим більше учні читають, тим більш інтегрованими будуть їхні навички усного мовлення. Особливості формування англійської читацької компетентності в учнів основної школи є актуальною темою, оскільки англійська мова є однією з найбільш поширених мов у світі, і володіння нею відкриває багато можливостей для дітей у майбутньому. Читання є елементом комунікативної діяльності людини, оскільки забезпечує письмову комунікацію.

Читання є важливим елементом всебічного розвитку особистості учня. Воно включає в себе дві групи навичок: ті, що пов'язані з відтворенням звукових форм слів, і ті, що базуються на ідентифікації та розпізнаванні смислової інформації (розуміння, осмислення прочитаного та висловлювання).

Проблемою займалися такі дослідники: Н. Бібік, М. Вашуленко, Н. Волошина, І. Гудзик, В. Зайцев, В. Едігей, К. Пономарьова, О. Савченко, Н. Скрипченко, В. Сухомлинський, О. Сухомлинська, І. Федоренко та ін.

Однак методика формування англійської читацької компетенції ще має чимало невисвітлених питань, зокрема питання зацікавлення і заохочення учнів, застосування новітніх методів навчання, також врахування культурних аспектів учнів, що і становить актуальність нашого дослідження. Сьогодні зміст поняття

"читацька компетентність" змінюється у зв'язку зі збільшенням обсягу та різноманітності письмових текстів за змістом і формою, використання яких є дуже затребуваним у ХХІ столітті.

Розвиток англомовної компетенції у читання – складний і тривалий процес. Розуміння прочитаного іноземною мовою – це здатність читати автентичні тексти різних жанрів і типів з різним рівнем розуміння в умовах опосередкованого спілкування. Складовими іншомовного читання є навички, вміння, знання та комунікативна компетенція, тобто розуміння прочитаного.

Об'єкт дослідження – процес формування англомовної читацької компетентності в учнів основної школи.

Предмет дослідження – методика формування англомовної читацької компетентності в учнів 8-о класу.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, практично розробити та перевірити ефективність запропонованої методики формування англомовної читацької компетентності в учнів основної школи.

Відповідно до мети було поставлено наступні завдання:

- Визначити зміст поняття «читацька компетентність»
- Розглянути етапи формування англомовної читацької компетентності
- Провести аналіз підручника з англійської мови "On Screen" 3 для 8 класу
- Порекомендувати комплекс вправ для навчання читання учнів 8 класу

Структура роботи. Робота складається з двох розділів, чотирьох підрозділів, висновків, резюме, summary та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 27 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

1.1 Визначення змісту поняття «читацька компетентність»

Читання завжди відіграло важливу роль в історії розвитку людства. Сьогодні читання пронизує всі сфери нашого життя. Читання є основою інформаційної, освітньої, пізнавальної, професійної та повсякденної діяльності людини.

Всі люди використовують читання у повсякденному житті (газети, журнали, телевізійні програми, розклад руху транспорту, інструкції з експлуатації всіляких побутових приладів, кулінарні рецепти тощо). У більшості сучасних професій ви будете читати інструкції, факси, контракти, листи, ділові документи тощо. Розуміння прочитаного також є одним з найважливіших предметів у шкільному навчальному процесі. Читання - це дуже складне завдання, яке вимагає уваги, інтенсивності, фізичних і розумових сил.

Читання є найважливішим способом засвоєння основної інформації, особливою формою комунікативно-пізнавальної діяльності людини та одним із головних чинників її особистісного розвитку, ефективність читання визначається рівнем сформованості читацької компетентності, яка є пріоритетною в загальноосвітній підготовці учнів.

Поняття "читацька компетентність" об'єднує такі характеристики читацької діяльності людини: технічну (розвиток навичок читання), когнітивну (пізнавальна діяльність учня, сприйняття та інтерпретація тексту), комунікативну (інтерактивна взаємодія: автор-текст, автор-читач, читач-текст), ціннісну (оцінне судження, ставлення до читання).

Науковці (Ю. Андрєєва, А. Вітченко, О. Ісаєва, В. Мартиненко, О. Савченко, Е. Соломка, Г. Токмань, Н. Чепелева, О. Шкловська, В. Шуляр, А. Фасоля, Т. Яценко та ін.) визначають читацьку компетентність як комплексну особистісну

якість, що формується і розвивається під час вивчення різних шкільних предметів і розвивається впродовж життя.

Як сказав відомий Гете: "Я вчився читати все своє життя, але так і не оволодів цим вмінням до кінця". [Ошибка! Источник ссылки не найден., с. 21]

Читацька компетентність це якість, що виявляється в готовності та здатності особистості самостійно здобувати й застосовувати знання й уміння, пов'язані з читанням, для читацької діяльності, читання й особистісного розвитку.

Предметна читацька компетентність - це результати навчання учня, пов'язані з читацькою діяльністю; здатність осмислено здобувати знання й уміння, передбачені окремими темами навчальної програми та загальноосвітніх курсів літератури; система цінностей, світогляд та естетичні орієнтації, сформовані під впливом художніх творів; сукупність знань, умінь і способів діяльності, які можуть бути застосовані до нової навчальної інформації. Результатом є інтеграція комплексу тематичних знань, умінь, навичок і способів діяльності та здатність застосовувати їх у нових навчальних і життєвих ситуаціях.

Читацька компетентність у системі освіти розглядається як сукупність освітніх елементів, що з'являються в системі: літературних знань, умінь, навичок, досвіду, емоційно-ціннісних орієнтацій, особистих переконань і здатності використовувати їх для розуміння навколишньої дійсності та задоволення власних потреб (пізнавальних, естетичних, у самоформуванні тощо).

Вона визначається обсягом літературних знань, первинним читацьким сприйняттям і здатністю їх відтворювати, а також умінням учнів засвоювати й застосовувати знання у власній літературній діяльності. Передумовами набуття читацької компетентності є добре сформовані читацькі навички школярів, спеціальні вміння та інтерес до читання літературних творів.

Структура читацької компетентності включає такі елементи:

- Говоріння - формування та розвитку вмінь говоріння (вміння складати усні та письмові монологи, вміння брати участь у діалогах у процесі обговорення

прочитаних творів, вміння висловлювати думки, використовуючи вербальні, невербальні та стресові засоби виразності, вміння ставити запитання, вміння відповідати на запитання, переказувати твори, використовувати метафори та виразно читати.

- Літературознавство - розвиток теоретико-літературної бази знань та вміння її використовувати (практичне розуміння літературних понять, ідентифікація та аналіз літературних творів).

- Бібліографічний елемент - включає вміння учня працювати з книгами та журналами як джерелом інформації, наявність певних циклів читання в школі, знання основних бібліотечно-бібліографічних понять та вміння користуватися довідковою літературою.

- Літературно-творчий елемент - розвиток і використання літературно-творчих навичок і здібностей учнів.

- Емоційно-оцінювальний - передбачає розвиток емоційно-чуттєвої сфери учнів та їхньої здатності висловлювати оціночні судження про прочитане.

Усі компоненти розуміння прочитаного взаємопов'язані, і в результаті їхньої взаємодії формуються читацькі вміння та навички учнів. Це стійкий інтерес до читання; формування знань про літературу як мистецтво і літературу як науку; формування основних умінь і навичок, необхідних для сприймання, розуміння змісту творів різних жанрів і висловлення обґрунтованих оцінок творів; уміння застосовувати набуті знання і навички у власній літературній діяльності; розвиток наступних творчих, практичних і літературних умінь.

Компетентний читач здатний адекватно ідентифікувати емоційно-метафоричну структуру художнього твору та конкретний зміст його виражальних засобів і образів. У нього має бути розвинена уява, образне мислення, розуміння художніх умовностей твору та мінімальний рівень літературних знань. Такий читач характеризується достатньою загальною емоційною культурою, здатністю до співпереживання, умінням пригадувати найбільш важливі та значущі моменти

твору, розуміти ідейно-художню функцію засобів виразності, характерних для конкретного автора або літератури певного напрямку в цілому. Найголовніше, що компетентний читач завжди має інтерес до читання художньої літератури, який переростає в усвідомлену потребу.

Рівень читацької грамотності свідчить про те, чи добре читач розуміє твори зі складнішою художньою формою та змістом і чи готовий він до засвоєння літературознавчих термінів у подальшому навчанні.

Формування англомовної читацької компетентності є важливим завданням освіти, оскільки читання є ключовою навичкою, яка необхідна у сучасному світі. В основній школі учні мають можливість розвивати свою англомовну читацьку компетентність, що допоможе їм не тільки збагатити свій словниковий запас та покращити граматику, але і розвинути критичне мислення та здатність до аналізу текстів.

Окрім читання, важливим елементом формування англомовної читацької компетентності є обговорення та аналіз текстів. Учитель може задавати питання щодо змісту, стилю та мовленнєвих засобів, які використовуються в тексті. Також можна проводити дискусії та дебати на основі прочитаного, що допоможе учням розвивати навички висловлювання своїх думок та аргументації.

Інший важливий елемент формування англомовної читацької компетентності - це розширення словникового запасу. Учитель може використовувати різноманітні вправи та ігри, щоб допомогти учням вивчати нові слова та їх значення. Також корисно використовувати словникові списки для підготовки до читання, а також для звірення значень невідомих слів.

Для забезпечення ефективного формування англомовної читацької компетентності в основній школі, необхідно використовувати різноманітні методи та підходи. Наприклад, можна проводити індивідуальну та групову роботу, використовувати різноманітні матеріали та завдання, такі як текстові

завдання, вправи на розуміння прочитаного, вправи на розширення словникового запасу та інші.

Окрім того, важливо створювати сприятливу атмосферу для формування англомовної читацької компетентності. Учитель може використовувати різноманітні методи мотивації, такі як похвала та позитивна оцінка, а також навчати учнів взаємодіяти між собою під час обговорення текстів.

1.2 Етапи формування англомовної читацької компетентності

Формування англомовної читацької компетенції в учнів складається з кількох етапів, які можуть відрізнятися в залежності від віку учнів, їх рівня знань та досвіду, а також особистих потреб і інтересів. Формування англомовної читацької компетенції можна описати таким чином:

- Етап мотивації

На першому етапі вчителю потрібно зацікавити учнів в англомовному читанні. Він може використовувати різноманітні методики: від розповіді про цікаві книжки до проведення інтерактивних ігор та квестів. Мета цього етапу - створити позитивну асоціацію з англійською мовою та читанням і заохотити учнів до подальшого вивчення. Важливо використовувати різноманітні джерела, такі як книги, комікси, журнали, рекламні брошури, розповіді тощо, щоб знайти те, що зацікавить кожного учня. Також вчителю слід стимулювати учнів до самостійного вивчення англійської мови і читання, наприклад, рекомендувати ресурси, які допоможуть підвищити мотивацію до вивчення мови.

Можна використовувати різноманітні методики, наприклад:

- Дискусію про те, які книги учні вже читали на англійській мові, що їм сподобалося та чого ще хотіли б дізнатися;
- Проведення інтерактивної гри, наприклад, квесту, де учні шукають відповіді на запитання, пов'язані з англомовним читанням;

- Перегляд коротких відеороликів або слухання аудіозаписів на англійській мові, що стосуються теми читання.

- Етап вибору літератури

На другому етапі вчителю потрібно допомогти учням обрати підходящу літературу. Це може бути фантастика, детективи, романи, адаптовані книжки для різних рівнів, тощо. Важливо враховувати рівень володіння мовою та інтереси учнів.

Вчителю може бути корисно провести опитування серед учнів, щоб з'ясувати їхні інтереси та знайти книжки, які вони б хотіли прочитати на англійській мові. Також вчителю можна порадити учням долучитися до груп читачів на англійській мові, де вони матимуть змогу обговорювати книги та ділитися враженнями.

Мета цього етапу - допомогти учням знайти літературу, яка їм сподобається та відповідає їхньому рівню володіння англійською мовою, що допоможе їм збільшити свої знання та навички читання на англійській мові.

- Етап попереднього перегляду та підготовки до читання

На третьому етапі вчителю потрібно провести попередній перегляд тексту, з'ясувати зміст, незнайомі слова та важливі деталі. Можна скласти списки незнайомих слів та дати пояснення до них, а також провести вправи на розуміння тексту.

Під час цього етапу вчителю слід виконати такі дії:

- ознайомитися з текстом та з'ясувати його зміст. Це допоможе йому краще підготуватися до проведення уроку, а також допоможе відповісти на питання учнів під час читання.

- звернути увагу на незнайомі слова в тексті та скласти список цих слів. Потім вчителю слід надати пояснення до цих слів та провести вправи на закріплення їх значень.

- з'ясувати важливі деталі тексту, які можуть бути неочевидними для учнів. Наприклад, вчителю можна вказати на ключові питання, які варто буде задати під час читання, щоб допомогти учням зорієнтуватися у тексті.

- підготувати вправи, які допоможуть учням зрозуміти текст. Це можуть бути завдання на визначення головної ідеї, на виокремлення деталей, на заповнення пропусків у тексті, тощо.

Мета цього етапу - підготувати учнів до читання, допомогти їм зрозуміти текст та збільшити їхню читацьку компетенцію.

- Етап самостійного читання

На четвертому етапі учні читають текст самостійно. Вчителю потрібно підтримувати мотивацію учнів, допомагати розуміти нюанси, які виникають, та підкреслювати важливі моменти. Під час самостійного читання можна також використовувати методики, що сприяють активному сприйняттю тексту, наприклад, записування ключових ідей, складання плану чи ілюстрацій до тексту.

Під час цього етапу вчителю важливо бути доступним для запитів учнів та відповідати на їхні запитання щодо тексту, а також надавати зворотний зв'язок та підтримку. Можна також провести коротку дискусію про текст, де учні зможуть поділитися своїми думками та ідеями щодо того, що вони прочитали.

Цей етап допомагає учням розвивати свою читацьку компетенцію, зокрема, здатність розуміти текст, аналізувати його та створювати власні думки щодо прочитаного.

- Етап обговорення тексту

На п'ятому етапі вчителю потрібно провести обговорення тексту. Важливо створити атмосферу вільного спілкування, дати учням можливість висловити свої думки та дискутувати про текст. Це допоможе зрозуміти текст більш повно і детально, а також розвинути критичне мислення та вміння аргументувати свої думки. На цьому етапі учні можуть обговорити свої враження від прочитаного,

поділитися враженнями, висловити думки про персонажів, зміст та повідомлення тексту.

Вчителю можна також провести вправи, що допоможуть учням краще розуміти та аналізувати текст. Наприклад, можна запитати учнів про те, які слова в тексті є незвичайними для них, і дати їм можливість розширити свій словниковий запас. Також можна дати завдання на знайдення цікавих фактів або цитат, які характеризують персонажів чи підкреслюють повідомлення тексту.

- Етап самостійної роботи з текстом

На шостому етапі учні проводять самостійну роботу з текстом, наприклад, виконують завдання на розуміння тексту, складають власний переказ або рефлексію на тему тексту. Це допомагає закріпити набуті знання та вміння.

На цьому етапі вчителю потрібно надати учням необхідну підтримку та допомогу, якщо виникають труднощі з розумінням тексту або з виконанням завдань. Важливо також дати можливість учням обговорювати текст між собою та задавати запитання один одному. Під час самостійної роботи з текстом можна використовувати різні методики та форми роботи, наприклад, індивідуальну роботу, парну роботу, роботу в групах або колективне обговорення.

Отже, формування англомовної читацької компетенції має кілька важливих етапів. На першому етапі необхідно знайти мотивацію до читання англомовних текстів. Другий етап - вибір літератури - передбачає обрання матеріалу, що відповідає рівню мовленнєвої компетенції. Третій етап - попередній перегляд і підготовка до читання - включає підготовку словникового запасу і контекстуального розуміння. Четвертий етап - самостійне читання - дозволяє розвивати навички читання і розуміння англійської мови. П'ятий етап - обговорення тексту - допомагає у розумінні тексту та поглибленні знань. Шостий етап - самостійна робота з текстом - сприяє розвитку навичок вивчення англійської мови.

Висновок до розділу 1

Читання є найважливішим способом засвоєння основної інформації, особливою формою комунікативно-пізнавальної діяльності людини та одним із головних чинників її особистісного розвитку, ефективність читання визначається рівнем сформованості читацької компетентності, яка є пріоритетною в загальноосвітній підготовці учнів.

Поняття "читацька компетентність" об'єднує такі характеристики читацької діяльності людини: технічну (розвиток навичок читання), когнітивну (пізнавальна діяльність учня, сприйняття та інтерпретація тексту), комунікативну (інтерактивна взаємодія: автор-текст, автор-читач, читач-текст), ціннісну (оцінне судження, ставлення до читання).

Формування англомовної читацької компетентності є важливим завданням освіти, оскільки читання є ключовою навичкою, яка необхідна у сучасному світі. В основній школі учні мають можливість розвивати свою англомовну читацьку компетентність, що допоможе їм не тільки збагатити свій словниковий запас та покращити граматику, але і розвинути критичне мислення та здатність до аналізу текстів.

Особливо важливо, при формуванні читацької компетенції бути поступовим, щоб учні могли правильно формувати і вдосконалювати свої навички, а також зберігали і збільшували інтерес до пізнання нового, до засвоєння нових знань, нових відкриттів за допомогою навичок читацької компетенції.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 8-ГО КЛАСУ

2.1 Аналіз підручника з англійської мови "On Screen" 3 для 8 класу

Підручники з англійської мови відіграють важливу роль у формуванні читацької компетентності учнів 8 класу. Тому важливо проаналізувати ефективність підручників з англійської мови, які використовуються у навчальній програмі.

Одним із таких підручників, що використовується в освітньому процесі з англійської мови для 8 класу, є "On Screen 3" Вірджинії Еванс та Дженні Дулі. У цьому підрозділі ми проаналізуємо підручник "On Screen 3", щоб зрозуміти його потенціал для розвитку англомовної читацької компетентності учнів 8 класу.

Підручник "On Screen 3" - це комплексний навчальний матеріал з англійської мови, який фокусується на розвитку чотирьох мовленнєвих умінь: читання, письма, аудіювання та говоріння. Підручник складається з 8 юнітів: Profiles, Nature's Fury, Experiences, Law and Order, Technology, Healthy mind healthy body, Global issues, Culture, які охоплюють різні теми, такі як музика, кіно, література тощо. Кожен розділ поділений на чотири секції, які зосереджені на конкретних вміннях, таких як читання, лексика, граматики та письмо.

Секція для читання підручника пропонує учням різноманітні тексти, такі як статті, діалоги та оповідання, що стосуються теми розділу. Тексти мають відповідний рівень складності та супроводжуються різноманітними вправами для перевірки розуміння прочитаного. Ці вправи покликані допомогти учням розвинути різні вміння читання, такі як перегляд, сканування та висновки.

Лексична секція підручника пропонує учням нові слова та вирази, пов'язані з темою розділу. Слова та вирази подаються в контексті, і студентам пропонуються різноманітні вправи для практики використання нової лексики. Ці вправи включають вправи на встановлення відповідності, заповнення пропусків та завершення речень.

Граматична секція підручника пропонує учням систематичний і прогресивний підхід до вивчення граматичних правил. Пояснення граматичних правил є чіткими та лаконічними і супроводжуються різноманітними вправами, які надають учням широкі можливості для відпрацювання граматичних правил. Вправи включають заповнення пропусків, завершення речень та вправи на трансформацію.

Секція "Письмо" підручника надає рекомендації та практику у виконанні різних видів письмових завдань, таких як листи, електронні листи та есе. Розділ містить чіткі інструкції та зразки, які допомагають учням зрозуміти вимоги до кожного типу письмових завдань. Вправи включають письмові завдання з інструкціями та завдання на вільне письмо.

"On Screen 3" - це добре структурований підручник, який надає учням широкі можливості для розвитку їхньої компетенції читання англійською мовою.

Зміст підручника є цікавим і відповідає інтересам учнів 8-го класу. Використання різноманітних тем, таких як музика, кіно та література, робить підручник привабливим для учнів, що підвищує їхню мотивацію до навчання. Включення мультимедійних елементів, таких як аудіо- та відеокліпи, також допомагає зробити процес навчання більш інтерактивним та цікавим.

Крім того, вправи та завдання підручника розроблені таким чином, щоб бути складними, але досяжними, що допомагає учням поступово розвивати свою читацьку компетенцію. Вправи та завдання побудовані таким чином, щоб допомогти учням спиратися на їхні попередні знання та навички, що є важливим для розвитку читацької компетентності.

Однак одним із потенційних обмежень підручника є те, що він може не підходити для учнів з різними стилями навчання або здібностями. Деяким учням може знадобитися додаткова підтримка або альтернативні матеріали, щоб задовольнити їхні індивідуальні навчальні потреби. Тому важливо доповнити

підручник додатковими ресурсами та вправами, щоб усі учні мали доступ до високоякісних навчальних матеріалів, які відповідають їхнім потребам.

Крім того, важливо зазначити, що ефективність підручника залежить від того, як його використовує вчитель. Вчителі повинні використовувати підручник таким чином, щоб максимізувати його потенціал для розвитку англомовної читацької компетентності учнів 8 класу. Це означає добір відповідних текстів, адаптацію вправ до індивідуальних потреб учнів та своєчасний зворотний зв'язок з учнями.

Іншим фактором, який впливає на ефективність підручника, є середовище в класі. Потенціал підручника для розвитку англомовної читацької компетентності учнів 8-го класу буде максимальним, якщо атмосфера в класі буде сприятливою, дружньою та сприятливою для навчання. Вчителі повинні створити позитивне та безпечне навчальне середовище, яке сприяє підвищенню мотивації учнів до навчання та заохочує їх ризикувати і робити помилки.

Підручник містить різноманітні інструменти оцінювання, такі як модульні, підсумкові та контрольні тести, які можна використовувати для оцінювання читацької компетентності учнів. Вчителі повинні використовувати результати оцінювання для надання цілеспрямованого зворотного зв'язку та підтримки учням.

"On Screen 3" відповідає Державному стандарту з англійської мови для загальноосвітніх навчальних закладів. Ці стандарти забезпечують основу для розвитку навичок володіння англійською мовою, включаючи читання, письмо, говоріння та аудіювання. Зміст підручника, вправи та завдання розроблені таким чином, щоб допомогти учням досягти цих стандартів, що має вирішальне значення для їхнього академічного успіху.

Використовуючи підручник "On Screen 3, вчителі можуть забезпечити своїм учням якісну освіту з англійської мови, яка підготує їх до навчання в коледжі та кар'єрного зростання. Особливу увагу в підручнику приділено розвитку вміння

читання, оскільки читання є фундаментальною навичкою, яка лежить в основі всіх інших мовних навичок.

Для подальшої підтримки використання "On Screen 3" для розвитку англomовної читацької компетентності важливо виділити деякі особливості підручника, які сприяють його ефективності.

По-перше, підручник включає різні типи текстів, такі як художня та нехудожня література, що дозволяє учням розвивати свої уміння читання різних жанрів. Це важливо, оскільки допомагає учням стати більш універсальними читачами, які можуть розуміти й аналізувати різні типи текстів. Крім того, тексти, включені до підручника, є автентичними та культурно різноманітними, що відкриває учням цілу низку перспектив і світоглядів.

Тексти в підручнику є різних жанрів, таких як природа, тварини, мода, фінанси, стихійні лиха, нові відкриття, розваги, шопінг та інші.

Обсяг текстів в середньому не перевищує 200 слів, тобто вони є лаконічними і стислими, що є позитивним фактором, адже над-то великі тексти можуть змусити учнів нудьгувати.

Під текстами знаходяться вправи, в яких пропонується вставити пропущене слово, дати відповідь на запитання, пов'язане з текстом, добрати синоніми до виділених слів, зробити порівняння, обрати правильне слово і т.п.

Також є тестові завдання, які пропонують обрати правильний варіант із запропонованих, це варіанти із пропущеним словом, відповіддю на конкретне запитанням, відповідність фактів, кольорів чи подій у тексті і т.п.

По-друге, підручник містить низку стратегій розуміння, які чітко викладені та закріплені в усіх розділах. Ці стратегії включають, зокрема, прогнозування, узагальнення, формулювання висновків та визначення головних ідей. Навчаючи учнів цих стратегій і надаючи їм можливість практикувати і застосовувати їх, підручник допомагає учням стати більш стратегічними читачами, які можуть використовувати цілу низку стратегій для розуміння й аналізу текстів.

По-третє, підручник містить низку вправ на збагачення словникового запасу, які покликані допомогти учням розширити свій словниковий запас і вживати слова точніше та ефективніше. Це дуже важливо, оскільки багатий словниковий запас є запорукою розуміння прочитаного та академічного успіху загалом. Вправи, включені до підручника, є інтерактивними та цікавими, що допомагає мотивувати учнів вивчати нові слова та використовувати їх у контексті.

По-четверте, підручник містить низку письмових завдань, які покликані допомогти учням розвинути навички письма, а також зміцнити їхні навички читання. Ці вправи включають написання резюме, відповіді на тексти та аналіз текстів, серед іншого. Надаючи учням можливість практикувати свої навички письма, підручник допомагає учням стати більш досвідченими авторами, які можуть чітко та ефективно висловлювати свої думки.

По-п'яте, підручник містить низку мультимедійних ресурсів, таких як аудіо- та відеокліпи, які покликані підтримати навчання учнів і залучити їх до змісту. Ці ресурси надають додатковий вимір навчальному процесу, що допомагає зробити його більш інтерактивним та цікавим.

Отже, підручник "On Screen 3" є цінним ресурсом для розвитку англomовної читацької компетентності учнів 8 класу. Зміст підручника є цікавим і актуальним, а вправи та завдання розроблені таким чином, щоб бути складними, але досяжними. Однак його ефективність залежить від того, як його використовує вчитель, від атмосфери в класі та регулярного оцінювання читацької компетентності учнів. Вдумливо та систематично використовуючи підручник, учителі можуть допомогти учням 8-го класу розвинути їхню читацьку компетентність з англійської мови та підготувати їх до успіху у засвоєнні нових знань.

2.2 Комплекс вправ для навчання читання учнів 8 класу

Читання є одним з найважливіших вмінь, необхідних для успішної мовної комунікації. Навчання читання повинно бути системним та ефективним. У цьому контексті важливим є розроблення комплексу вправ для навчання читання англійською мовою для учнів 8 класу на тему “Technology”. Даний комплекс може слугувати доповненням до основного розділу підручника “On Screen 3”, так як текст був обраний з сучасних джерел, та містить багато цікавих та часто використовуваних лексичних одиниць.

Такий комплекс має на меті розвиток умінь розуміння текстів на англійській мові, підвищення рівня словникового запасу та граматичної компетентності, а також формування навичок критичного мислення та аналізу. Ці вправи можна використовувати для закріплення навичок, вкладених у підручнику, або для роботи над конкретними слабкими місцями, виявленими під час оцінювання.

З метою вдосконалення навичок читання розроблено комплекс вправ для учнів 8-х класів. Навчання за розробленим комплексом вправ відбувається наступним чином. Спочатку учні виконують завдання дотекстового етапу та читають текст. Після цього виконують вправи, спрямовані на розвиток навичок розуміння прочитаного. Для закріплення знань та активізації словникового запасу використовується комплекс рецептивних, рецептивно-репродуктивних та продуктивних вправ.

Robot teachers

(Adopted from “ Robot teachers ” from British Council)

If you think of the jobs robots could never do, you would probably put doctors and teachers at the top of the list. It's easy to imagine robot cleaners and factory workers, but some jobs need human connection and creativity.

But are we underestimating what robots can do? In some cases, they already perform better than doctors at diagnosing illness. Also, some patients might feel more

comfortable sharing personal information with a machine than a person. Could there be a place for robots in education after all?

British education expert Anthony Seldon thinks so. And he even has a date for the robot's beginning of the work: 2027. He predicts robots will do the main job of transferring information and teachers will be like assistants. Intelligent robots will read students' faces, movements and maybe even brain signals. Then they will change the information to each student. It's not a popular opinion and it's unlikely robots will ever be friends and the ability to really connect with humans like another human can.

Teachers all over the world are leaving because it is a difficult job and they feel tired. But the question is not 'Will robots replace teachers?' but 'How can robots help teachers?' Office workers can use software to do things like organise and answer emails, arrange meetings and update calendars.

Teachers waste a lot of time doing non-teaching work, including more than 11 hours a week marking homework. If robots could cut the time teachers spend marking homework and writing reports, teachers would have more time and energy for the parts of the job humans do best.

ДОТЕКСТОВИЙ ЕТАП

Вправа 1.

Мета: зацікавити учнів у проявленні їхніх думок та припущень, залучити учнів для обговорення теми та викликати їхні думки та припущення.

Інструкції: What do you think, which professions do you see in the future? Which professions will disappear in the future? Discuss the questions with your classmates.

Характеристика вправи: продуктивна, комунікативна.

Вправа 2.

Мета: активізувати попередні знання за поданою темою тексту.

Інструкції: Think about the given topic of the lesson. Take a piece of paper and write the topic of the lesson in the middle, draw lines from this word, and write words that are associated with this topic. Explain your choice.

Характеристика вправи: продуктивна, комунікативна.

Вправа 3.

Мета: формувати вміння передбачувати за допомогою заголовка.

Характеристика вправи: комунікативна, рецептивно-продуктивна.

Інструкції: Read the title, and answer such questions:

- How do you think what are you going to read about?
- What do you know about robots?

Вправа 4.

Мета: ознайомити учнів з новими ЛО.

Інструкція: Read the words and their translation.

Характеристика вправи: рецептивна, некомунікативна.

Useful words to the text:

- underestimate /ˌʌnˌdɛːresˌtəˌmeɪt/ to think that something is less or lower than it really is, or that someone is less strong or less effective
- diagnose /ˈdaɪˌɪɡˌnoʊs/ to name the disease
- illness /ˈɪl.nəs/ a disease of the body or mind
- education /ˌedʒ.ʊˈkeɪ.ʃən/ the process of teaching or learning, especially in a school or college
- to perform /pəˈfɔ:m/ to do an action or piece of work
- to predict /prɪˈdɪkt/ to say that an event or action will happen in the future
- assistant /əˈsɪs.tənt/ someone who helps someone else to do a job
- ability /əˈbɪl.ə.ti/ the physical or mental power or skill needed to do something
- arrange /əˈreɪndʒ/ to plan, prepare for, or organize something

ТЕКСТОВИЙ ЕТАП

Вправа 5.

Мета: формувати вміння читання з повним розумінням тексту.

Інструкція: Read carefully and translate the story. Will robots be able to completely replace teachers?

Характеристика вправи: рецептивна, комунікативна.

ПІСЛЯТЕКСТОВИЙ ЕТАП

Вправа 6.

Мета: перевірити рівень розуміння тексту учнями.

Інструкція: Read and answer the questions according to the text.

Характеристика вправи: рецептивна, комунікативна.

- Why might some patients feel more comfortable sharing personal information with a machine?
- According to British education expert Anthony Seldon, when does he predict robots will take over the classroom?
- Why are teachers leaving the profession in various parts of the world??
- What specific tasks could robots potentially help teachers with?

Вправа 7.

Мета: перевірити рівень розуміння загального змісту тексту.

Інструкція: Read the statements. Decide whether they are true or false. Correct the false ones..

Характеристика вправи: рецептивна, умовно-комунікативна.

- Doctors and teachers are considered the top jobs that robots cannot perform.
- Robots are already better than doctors at diagnosing illness in some cases.
- Some patients prefer sharing personal information with machines over humans.
- British education expert Anthony Seldon predicts robots will not take over classrooms by 2027.

- Seldon believes teachers will have a secondary role as assistants in the future classroom.
- Intelligent robots may not read students' faces, movements, and brain signals.
- Teachers do not agree that the job is challenging and leads to feeling overworked.

Вправа 8.

Мета: Перевірити рівень розуміння та запам'ятовування тексту

Інструкція: Based on the information in the text, think of specific advantages and disadvantages of using robots. In the "Pros" column, write down the advantages of using robots in education. In the "Cons" column, write down the disadvantages or challenges associated with using robots in education. Be prepared to discuss your ideas.

Характеристика вправи: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна.

Вправа 9.

Мета: Перевірити рівень розуміння та запам'ятовування тексту

Інструкція: Divide into groups of two or more. Divide the roles of "Robots" and "Students". Imagine yourselves according to your role. "Students" should imagine themselves as students in a future classroom, while "Robots" should imagine themselves as educational robots. Discuss and plan a scenario for the role-playing game. For example, imagine a math class. The "Student" cannot understand the topic, and the "Robot" helps to solve the problem.

Характеристика вправи: продуктивна, комунікативна

Ця серія розвиваючих вправ має на меті розвинути здатність учнів робити прогнози, дивлячись на заголовки, працювати в колективі, виконувати та приміряти різні ролі, креативно мислити, вести дискусію та виокремлювати основні факти.

Висновки до розділу 2

Підручник "On Screen 3" є цінним ресурсом для розвитку англomовної читацької компетентності учнів 8 класу. Зміст підручника є цікавим і актуальним, а вправи та завдання розроблені таким чином, щоб бути складними, але досяжними. Однак його ефективність залежить від того, як його використовує вчитель, від атмосфери в класі та регулярного оцінювання читацької компетентності учнів.

Використовуючи підручник, учителі можуть допомогти учням 8-го класу розвинути їхню читацьку компетентність з англійської мови та підготувати їх до засвоєння нових знань, за допомогою гарно розвинених вмінь читацької компетентності, та здатності аналізувати прочитане.

А наявність комплексу вправ, спеціально розроблених для навчання читання, буде ефективним додатковим інструментом. Ці вправи можна використовувати для закріплення умінь, викладених у підручнику, або для роботи над конкретними слабкими місцями, виявленими під час оцінювання.

ВИСНОВКИ

Читання є найважливішим способом засвоєння інформації, який впливає на комунікативно-пізнавальну діяльність та особистісний розвиток людини. Рівень сформованості читацької компетентності визначає ефективність читання, яка є пріоритетом загальної освіти.

У понятті "читацька компетентність" об'єднуються технічна, когнітивна, комунікативна та ціннісна характеристики читання. Формування англійської читацької компетентності є важливим завданням освіти, особливо в контексті сучасного світу, де читання є ключовим умінням.

Учні повинні поступово розвивати свою англійську читацьку компетентність, щоб збагатити свій словниковий запас, покращити граматику та розвинути критичне мислення. Важливо, щоб формування читацької компетентності було поступовим, щоб учні могли правильно формувати та вдосконалювати свої вміння та зберігали інтерес до пізнання нового через читання.

Підручник "On Screen 3" є цінним ресурсом для розвитку англійської читацької компетентності учнів 8 класу, оскільки містить цікавий і актуальний зміст, а вправи та завдання добре збалансовані між складністю та досяжністю. Проте, його ефективність залежить від того, як використовує його вчитель, атмосфери в класі та регулярного оцінювання читацької компетентності учнів.

Учителі можуть допомогти учням розвинути їхню читацьку компетентність з англійської мови за допомогою гарно розвинених вмінь читання та здатності аналізувати прочитане. Крім того, комплекс вправ, спеціально розроблених для навчання читання, є ефективним додатковим інструментом, який використовується для закріплення навичок, викладених у підручнику, або для роботи над конкретними слабкими місцями, виявленими під час оцінювання.

Для успішного розвитку навичок читання учнів важливо оцінювати їх прогрес і використовувати різні стратегії оцінювання, такі як усне та письмове

оцінювання, спостереження та зворотній зв'язок. Оцінювання допомагає вчителям зрозуміти, які аспекти читання учням потребують додаткової підтримки.

Вчителі також повинні надавати учням можливість самостійно вдосконалювати вміння читання, наприклад, шляхом самостійного читання або читання журналів. Це сприяє розвитку впевненості та мотивації учнів і дозволяє їм розвивати свої вміння читання у власному темпі.

Крім того, вчителі повинні заохочувати учнів до читання поза межами класу, наприклад, рекомендуючи книги або надаючи доступ до шкільної чи класної бібліотеки, що допомагає стимулювати інтерес учнів до читання та розвивати у них любов до цієї корисної діяльності.

Резюме

Читання є найважливішим способом засвоєння основної інформації, особливою формою комунікативно-пізнавальної діяльності людини та одним із головних чинників її особистісного розвитку. При формуванні читацької компетенції важливо бути поступовим, щоб учні могли правильно формувати і вдосконалювати свої вміння, а також зберігали і збільшували інтерес до пізнання нового, за допомогою вмінь читацької компетенції. Підручник "On Screen 3" є цінним ресурсом для розвитку англійської читацької компетентності учнів 8 класу. Зміст підручника є цікавим і актуальним, а вправи та завдання розроблені таким чином, щоб бути складними, але досяжними, а також зацікавлювати учнів за допомогою цікавих тем.

Summary

Reading is the most important way of learning basic information, a special form of communicative and cognitive activity of a person and one of the main factors of his personal development. When forming reading competence, it is important to be gradual so that students can correctly form and improve their skills, as well as maintain and increase their interest in learning new things, with the help of reading competence skills. The textbook "On Screen 3" is a valuable resource for the development of the English reading competence of 8th-grade students. The content of the textbook is interesting and relevant, and the exercises and tasks are designed to be challenging but achievable, and to engage students with interesting topics.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Abebe D. Teaching reading skills in English as a foreign language through interactive classroom teaching versus plasma teaching with reference to grade ten students in Addis Ababa. Addis Ababa University. 2012. URL: <http://etd.aau.edu.et/handle/123456789/7068> (дата звернення: 03.02.2023)
2. Alebel A. The practice of teaching reading skills. *International Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 10(2), 29–18. 2020. URL: <https://doi.org/10.37648/ijrssh.v10i02.004> (дата звернення: 21.02.2023)
3. Alex Q., Rebecca, Christina G. What are the roles of reading strategies in literacy instruction? *Education week, projects in education inc.* 2018. URL: <https://www.edweek.org/teaching-learning/opinion-response-teach-reading-strategies-little-often/2018/10> (дата звернення: 03.02.2023)
4. Anne P. Ten proven principles for teaching reading. U.S. National Education Association. 2000. URL: <https://eric.ed.gov/?id=ED447441> (дата звернення: 28.02.2023)
5. Baker L. Literacy development in second language learners: Report of the National Panel on Literacy for Language Minority Children and Youth. Routledge. 2018.
6. Bertschi Kaufmann, Wassilis/Sieber Peter. *Mediennutzung und Schriftlernen. Analysen und Ergebnisse zur literalen und medialen Sozialisation.* Weinheim: Juventa. 2014.
7. Cummins J. *Language, power and pedagogy: Bilingual children in the crossfire.* Multilingual questions. 2001
8. Garbe Christine, Karl Tatjana: *Texte lesen. Lesekompetenz, Textverstehen, Lesedidaktik, Lesesozialisation.* Paderborn 2015.
9. Peregoy S. F., Boyle O. F. *Reading, Writing, and Teaching English for Vocational Education: A Guide for K-12 Teachers.* Pearson. 2013.

10. Rüdiger Safranski, Goethe. Kunstwerk des lebens. Biographie/ 2020, 704 b.
11. Tomlinson K. A. The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Students. ASCD. 2014.
12. Zhao Y., Orei M. Using technology to improve teaching and learning in K-12 classrooms. Routledge. 2013.
13. Аксюк В. Компетенція і компетентність: проблеми, пошуки, рішення. Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія «Педагогічні та історичні науки». 2013. с. 173-184.
14. Іванова, І.О. Формування англомовної читацької компетенції учнів. Дніпро. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 144, 2016. с. 67-71.
15. Консорціум WIDA. Стандарти розвитку та оцінювання англійської мови: Початковий рівень. Вісконсинський центр освітніх досліджень. 2013. URL: <https://wida.wisc.edu/>
16. Куриленко, Т.О. Етапи формування читацької компетенції в англомовному середовищі. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Філологічні науки, 2(18), 2020. с. 49-54.
17. Ліпська І. Ф. Формування читацької компетентності учнів з іноземної мови в умовах навчання: Львів, 2013. 20 с.
18. Маруненко, О.М. Теорія і методика навчання читання: навчальний посібник. Київ: Академвидав. 2015. с. 232.
19. Маслюк О. Інноваційні технології - ефективний засіб формування читацької компетентності учня. Всесвітня література. 2015. №2. с. 21–30.
20. Яценко Т. О. Розвиток читацької компетентності учнів ліцею у контексті нової парадигми шкільної літературної освіти. Вісник Луганського національного університету імені Т. Шевченка: зб. наук. пр. Старобільськ, 2019. Вип. 3 (326). Педагогічні науки. с. 183-190.

21. Яценко Т. Формування читацької компетентності учнів: методична «мода» чи вимога сучасності? 2008. №7/8. с. 82–90.